Hankintalain muutokseen varautuminen: ilmoitus Valtiokonttorille pidennetyn siirtymäajan hyödyntämisestä

Kunnanhallitus 14.09.2026 § 181
304/00.04.00/2026

Valmistelija Kunnanjohtaja

Eduskunnan hyväksymät hankintalain muutokset tulevat sovellettaviksi 1.7.2027 alkaen, siirtymäajan päätyttyä. Muutoksen keskeinen sisältö koskee osakeyhtiömuotoisia sidosyksiköitä: sidosyksikön omistajan omistusosuuden tulee olla vähintään 10 prosenttia, jotta hankintayksikkö voi jatkossa hankkia palveluita sidosyksiköltään. Mikäli omistusosuus jää tämän rajan alle, hankintayksikön on lähtökohtaisesti irtisanottava sidosyksikön kanssa tehdyt sopimukset päättymään viimeistään 30.6.2027 mennessä.

Laki mahdollistaa kuitenkin pidemmän, enintään 30.6.2030 asti ulottuvan siirtymäajan hyödyntämisen, mikäli sopimuksen irtisanomisesta aiheutuisi kohtuuttomia seurauksia, siihen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä tai sopimuksen ennenaikainen päättäminen voisi vaarantaa kyberturvallisuuden. Pidemmän siirtymäajan käyttöönotto edellyttää, että hankintayksikkö tekee asiasta määrämuotoisen ilmoituksen Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2026.

Inarin kunnan omistusosuus kunnan ICT-palveluiden tuottajasta LapIT Oy:stä on 3,1 prosenttia. Omistusosuuden nostaminen uuden lain edellyttämään vähintään 10 prosenttiin ei ole taloudellisesti eikä käytännössä mahdollista toteuttaa itsenäisesti lyhyellä aikavälillä. Kunnan toiminta on pitkäaikaisesti ja laajasti integroitunut LapIT Oy:n tuottamiin kriittisiin ICT-infrastruktuurin ja perustietotekniikan palveluihin, joiden äkillinen katkeaminen jo 30.6.2027 mennessä muodostaisi merkittävän riskin palveluiden jatkuvuudelle, tietoturvalle ja varautumiselle.

Pidemmän siirtymäajan hyödyntäminen ei sido kuntaa mihinkään tiettyyn lopputulokseen ICT-palveluiden järjestämisen suhteen, vaan antaa aikaa arvioida yhdessä LapIT:n muiden omistajien kanssa, miten tarvittavat ICT-palvelut järjestetään jatkossa. Käytettävissä olevia vaihtoehtoja voivat olla esimerkiksi omistajien välisten yhteistoimintarakenteiden kehittäminen, toimivallan siirtäminen yhteiselle organisaatiolle, sidosyksikön yhtiömuodon muuttaminen, oman osaamisen vahvistaminen sekä palveluiden hankkiminen kilpailuttamalla markkinoilta. Kuhunkin vaihtoehtoon liittyy oikeudellisia, toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä vaikutuksia, jotka tulee selvittää ja arvioida huolellisesti ennen lopullisten ratkaisujen tekemistä.

Vaihtoehtojen selvittäminen ja mahdollinen toteutus vievät aikaa, ja niihin liittyy sekä kustannuksia että palveluiden jatkuvuuteen kohdistuvia riskejä. ICT-palvelut muodostavat laajan, alueellisesti integroituneen kokonaisuuden, jonka muuttaminen edellyttää huolellista valmistelua, vaihtoehtojen vertailua, sopimusjärjestelyjen uudistamista ja teknisiä muutoksia, todennäköisesti myös yhteistyössä muiden omistajien kanssa. Riittävä siirtymäaika mahdollistaa muutosten toteuttamisen hallitusti, turvaten palveluiden jatkuvuuden ja tietoturvan koko prosessin ajan, ja vähentää riskiä siitä, että kunta joutuisi tekemään kiireessä pitkällä aikavälillä epätarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Kunnan rajalliset resurssit eivät myöskään mahdollista useiden samanaikaisten järjestelmä- ja palvelumuutosten toteuttamista ilman merkittävää toiminnallista riskiä, minkä vuoksi vaihtoehtojen selvittäminen edellyttää erillistä, kohdennettua valmistelutyötä.

Ohessa listaus kaikista Inarin kunnan ja LapIT:n välisistä palvelusopimuksista, joihin haetaan pidempää siirtymäaikaa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. hyödyntää hankintalain mahdollistamaa pidempää siirtymäaikaa enintään 30.6.2030 asti LapIT Oy:n kanssa tehtyjen sopimusten osalta
2. valtuuttaa ATK-päällikön tekemään teknisiä muutoksia Valtiokonttorille menevään ilmoitukseen ja valtuuttaa hallinto-osaston hallintosihteerin lähettämään ilmoituksen Valtiokonttorille määräaikaan 30.9.2026 mennessä
3. valtuuttaa kunnanjohtajan yhteistyössä ATK-päällikön kanssa valmistelemaan tarvittavat selvitykset kunnan ICT-palveluiden tulevaisuuden järjestämismahdollisuuksista tehden yhteistyötä LapIT:n muiden omistajien kanssa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Mari Palolahti poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kunnanjohtaja toimi pöytäkirjanpitäjänä tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Toimeksi: ATK-päällikkö, kunnanjohtaja, hallinto-osaston hallintosihteeri
Tiedoksi: LapIT Oy:n omistajat
Lisätietoja: kunnanjohtaja Tommi Kasurinen, puh. 050 548 4123, tommi.kasurinen@inari.fi

_____